

بِسْمِ تَعَالَى

وزارت نیرو

شیوه‌نامه حمایت از پژوهشگران پسادکتری

وضعیت کنترل	تصویب‌کننده	تأییدکننده	تهیه‌کننده		
	هیئت رئیسه	معاون پژوهشی	دفتر امور پژوهشی	مسئول	
	۹۵/۱۱/۱۱	۹۵/۰۸/۱۲	۹۵/۰۸/۱۲	تاریخ	ویرایش اول
				امضاء	
			۹۷/۰۸/۱	تاریخ	ویرایش دوم
				امضاء	
	۹۸/۰۳/۰۱	۹۸/۰۲/۱۵	۹۸/۰۲/۱۴	تاریخ	ویرایش سوم
				امضاء	

شیوه‌نامه حمایت از پژوهشگران پسادکتری

مقدمه

دوره پسادکتری در پژوهشگاه نیرو، برای حمایت از فعالیت‌های پژوهشی فارغ‌التحصیلان دوره‌های دکتری مرتبط با صنعت برق (که هنوز جذب بازار کار نشده‌اند)، جهت افزایش مهارت‌های تحقیقاتی و فناورانه آن‌ها، بیشتر شدن تخصص و دانش آن‌ها در حوزه برق و انرژی، شناخت و تحقیق روی مشکلات و مسائل صنعت برق، ارائه راهکارهای مناسب برای حل مسائل و چالش‌ها و همکاری در انجام پروژه‌های گروه‌های پژوهشی و مراکز توسعه فناوری پژوهشگاه نیرو، تحقق اقتصاد دانش‌بنیان در کشور، ایجاد اشتغال پایدار (از طریق جذب بخش توسعه و تحقیق صنایع، ایجاد هسته‌های فناور، ایجاد استارت آپ و ...) به گونه‌ای که فعالیت‌های آن‌ها در جهت اهداف پژوهشی و فناورانه پژوهشگاه نیرو باشد، راه‌اندازی می‌شود.

این شیوه‌نامه، شرایط پذیرش متقاضیان و فرآیند اجرای دوره مذکور را تبیین می‌کند.

ماده ۱: هدف

اهداف اصلی پژوهشگاه نیرو از برگزاری دوره پسادکتری به شرح زیر است:

- ۱-۱- گسترش مرزهای دانش و توسعه تحقیقات هدفمند منجر به تولید محصول در راستای رفع نیازهای صنعت برق و انرژی کشور.
- ۱-۲- ارتقای توان علمی و پژوهشی پژوهشگران کشور در موضوعات اولویت‌دار صنعت برق و انرژی کشور.
- ۱-۳- کمک به پژوهشگر پسادکتری جهت عملی کردن/تحقق آموخته‌های دوره دکتری ایشان در جهت رفع یکی از نیازهای صنعت برق و انرژی کشور.

۱-۴- کمک به پژوهشگر جهت شناسایی شرکت‌های مرتبط با حوزه تخصصی ایشان (اعم از شرکت‌های دانش‌بنیان، شرکت‌های بخش خصوصی، هسته‌های فناور و...).

۱-۵- راهنمایی، هدایت و انگیزش پژوهشگران جهت حرکت به سوی ایجاد کسب و کار فناورانه از طرق مختلف نظیر: ایجاد هسته فناور، ایجاد شرکت دانش‌بنیان، ایجاد استارت آپ، کارآفرینی و...

۱-۶- ایجاد فرصت مناسب برای پژوهشگران در راستای جذب در بخش خصوصی مرتبط با حوزه صنعت برق و انرژی.

ماده ۲: مسئولیت اجرا و نظارت

مسئولیت اجرای دوره پسادکتری و نظارت بر حسن انجام آن بر عهده معاونت پژوهشی پژوهشگاه است.

۲-۱- دبیرخانه، مسئول اجرایی مدیریت و راهبری طرح حمایت از پژوهشگران پسادکتری است که در حوزه معاونت پژوهشی راه‌اندازی می‌شود.

ماده ۳: تعاریف و اختصارات

۳-۱- پژوهشگاه: منظور پژوهشگاه نیرو است.

۳-۲- معاون پژوهشی: منظور معاون پژوهشی پژوهشگاه است.

۳-۳- دوره: منظور دوره پسادکتری است.

۳-۴- پژوهشگر: فردی است که دارای مدرک تحصیلی دکتری تخصصی بوده و متقاضی گذراندن دوره پسادکتری در پژوهشگاه نیرو است.

۳-۵- ناظر علمی: ناظر علمی، عضو هیأت علمی یکی از دانشگاه‌ها یا مؤسسات آموزشی/پژوهشی کشور با حداقل رتبه استادیاری و یا یکی از متخصصین برجسته صنعت برق کشور که مسئولیت نظارت بر فعالیت‌های علمی و فناوری پژوهشگر را بر عهده دارد.

۳-۶- طرح: طرح پسادکتری، طرح پژوهشی است که در راستای فعالیت‌ها و طرح‌های پژوهشی دارای اولویت صنعت برق و انرژی کشور در نظر گرفته شده و به تصویب می‌رسد.

۷-۳- **نماینده:** نماینده پژوهشگاه، یکی از پژوهشگران هیئت علمی یا یکی از پژوهشگران غیر هیئت علمی با حداقل ۱۰ سال سابقه در پژوهشگاه می‌باشد که با معرفی کمیته و با تایید معاون پژوهشی به عنوان نماینده پژوهشگاه، وظایف مشخص شده در شیوه‌نامه را انجام می‌دهد.

۸-۳- **واحد پژوهشی:** منظور از واحد پژوهشی، هر یک از گروه‌های پژوهشی، مراکز (طرح‌های) توسعه فناوری، مرکز توسعه و فناوری صنعت برق و انرژی (مرکز رشد) و پژوهشکده‌های پژوهشگاه است.

۹-۳- **کمیته:** کمیته‌ای برای هر طرح حمایتی، به منظور تصویب طرح، انتخاب/ تایید ناظر علمی و تایید خاتمه طرح تشکیل می‌شود. ترکیب کمیته طرح تخصصی عبارت است از:

- مدیر واحد پژوهشی (به عنوان دبیر کمیته)؛
- یک نفر از پژوهشگران پژوهشگاه به انتخاب مدیر واحد پژوهشی؛
- یک نفر از پژوهشگران پژوهشگاه و یا یکی از اعضای هیئت علمی دانشگاه با انتخاب و حکم معاون پژوهشی به عنوان نماینده ایشان؛
- یک نفر از متخصصین برجسته در صنعت برق و انرژی یا یک نفر از اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها یا موسسات آموزشی/ پژوهشی متبحر در موضوع؛

ماده ۴: شرایط و مدارک لازم پژوهشگر

۴-۱- دارا بودن مدرک تحصیلی دکتری تخصصی مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری متناسب با پژوهش مورد تقاضا.

۴-۲- عدم اشتغال به کار در سازمان، نهاد دولتی و یا خصوصی دیگر.

۴-۳- حضور و توانایی اشتغال تمام وقت پژوهشی در پژوهشگاه. (حضور ۴۰ ساعت در هفته)

۴-۴- ارائه سند تعهد محضری مطابق فرم شماره ۳ مندرج در پیوست ۱ (هزینه‌های مرتبط با تهیه این سند توسط پژوهشگر پرداخت می‌شود).

- ۴-۵- برخورداری از صلاحیت‌ها و شرایط عمومی و عدم وجود منع قانونی.
- ۴-۶- ارائه توصیه نامه علمی از استاد راهنمای رساله دکتری / استاد مشاور رساله دکتری / معاون پژوهشی و مدیر تحقیقات محل اشتغال قبلی.
- ۴-۷- دارا بودن طرح پژوهشی متناسب با نیازهای صنعت برق و انرژی کشور جهت ارائه در دوره پسادکتری.
- ۴-۸- عدم گذشت بیش از ۳ سال از تاریخ اخذ مدرک دکتری تخصصی.
- تبصره ۱ - مدت زمان دوره ضرورت وظیفه عمومی به مدت ۳ سال اضافه می‌گردد.
- تبصره ۲- پژوهشگرانی که بیش از سه سال از تاریخ فراغت از تحصیل ایشان می‌گذرد و یا حداقل در یک دوره یک ساله دوره پسادکتری را در یکی از دانشگاه‌ها و یا موسسات آموزشی و یا پژوهشی گذرانیده باشند می‌بایست جهت انجام دوره پسادکتری به مرکز توسعه فناوری صنعت برق و انرژی کشور (مرکز رشد) ارجاع داده شوند. شایان ذکر است داشتن یک طرح پژوهشی یک ساله نیز در این زمره قرار خواهد گرفت.
- ۴-۹- انطباق سوابق پژوهشی پژوهشگر با برنامه پژوهشی ناظر علمی در صورتی که ناظر علمی طرح به‌تمام مصوب و یا در حال بررسی در پژوهشگاه داشته باشد.

ماده ۵: شرایط ناظر علمی

ناظر علمی می‌بایست حداقل یکی از شرایط زیر را دارا باشد:

- ۵-۱- انتشار حداقل ۵ مقاله معتبر بین المللی (ISI) در نشریات علمی-پژوهشی در ۵ سال آخر منتهی به پذیرش پژوهشگر.
- ۵-۲- مدیریت / راهبری / نظارت / انجام حداقل ۲ قرارداد صنعتی در ۵ سال اخیر یا داشتن حداقل ۱۰ سال سابقه مدیریت اجرایی در صنعت.

ماده ۶: فرآیند اجرای طرح

روند اجرای طرح به شرح زیر است:

۱-۶- پیشنهاد طرح و معرفی ناظر علمی توسط پژوهشگر از طریق تکمیل فرم شماره ۱ و تهیه مدارک لازم ماده ۴ و ارائه آن به دبیرخانه.

۲-۶- تکمیل فرم شماره ۲ (فرم پیشنهاد تفصیلی طرح حمایت از پژوهشگران پسادکتری) بعد از تایید فرم شماره ۱ و ارائه آن به دبیرخانه.

۳-۶- ارسال فرم شماره ۲ توسط دبیرخانه به مدیر واحد پژوهشی همراه با معرفی نماینده معاونت پژوهشی مربوطه جهت بررسی و ارزیابی.

۴-۶- مطابق با تبصره ۲ ماده ۴، پژوهشگرانی که جهت انجام دوره پسادکتری خود مرکز توسعه فناوری صنعت برق و انرژی کشور (مرکز رشد) را به عنوان واحد پژوهشی مربوطه انتخاب می‌نمایند، می‌بایست یکی از موارد زیر را به عنوان هدف اصلی و نهایی از انجام این دوره انتخاب نمایند و در فرم شماره ۲ اعلام نمایند:

۱. راه‌اندازی و ایجاد یک استارت آپ

در این حوزه هدف ایجاد یک استارت آپ و لذا فرصت توسعه دانش کسب شده و یا ایده‌های نوین به یک فرصت شغلی مناسب، کسب درآمد و اشتغال زایی در حوزه مرتبط با نیازهای صنعت برق و انرژی

۱-۱- منابع مالی مورد نیاز جهت انجام پروژه مشتمل بر هزینه‌های پرسنلی و غیر پرسنلی توسط صندوق پژوهش و فناوری صنعت برق و انرژی تامین خواهد شد و محل حضور پژوهشگر در مرکز رشد به عنوان سرمایه اولیه و اعتبار مالی جهت تامین امکانات در نظر گرفته خواهد شد.

۲. جذب در بخش تحقیق و توسعه یک صنعت

در این خصوص پژوهشگر اذعان می‌دارد که در انتهای دوره در بخش تحقیق و توسعه (R&D) یکی از زیر بخش‌های صنعت برق وانرژی جذب خواهد شد. پژوهشگر می‌بایست به ریسک‌های موجود در این راستا اشاره نماید.

۱-۲- منابع مالی مورد نیاز در این خصوص از طریق آن صنعت به طور مستقیم و یا به طور غیر مستقیم از محل منابع مالی مصوب معاونت پژوهشی تامین خواهد شد. شایان ذکر است در صورت تامین منابع توسط معاونت پژوهشی می‌بایست هزینه‌های انجام شده، از طریق صنعت به پژوهشگاه عودت داده شود.

۳. همکاری با یکی از شرکت‌های مرتبط به حوزه صنعت برق وانرژی

در این خصوص پژوهشگر می‌بایست با هدف ایجاد یک طرح/پروژه /فعالیت مشترک با صنعت اقدام به ارائه پروپوزال نماید. شایان ذکر است منظور از صنعت در این حوزه شرکت‌های مادر تخصصی و شرکت‌های مرتبط ذیل آن‌ها خواهد بود.

۵-۶- تشکیل کمیته ارزیابی طرح، توسط مدیر واحد پژوهشی جهت ارزیابی طرح و اعلام نتیجه به دبیرخانه.

۶-۶- در صورت تایید نهایی در جلسه کمیته، معرفی نماینده توسط کمیته و اعلام موافقت جهت انجام مراحل قرارداد به دبیرخانه.

۷-۶- تکمیل فرم PLF33-2 توسط نماینده و انجام کلیه مراحل و فرآیندهای مرتبط با انعقاد قرارداد.

۸-۶- تاریخ شروع دوره تاریخ انعقاد قرارداد با پژوهشگاه می‌باشد و پژوهشگاه هیچ تعهدی به پرداخت جهت همکاری قبل از تاریخ قرارداد ندارد.

۹-۶- پژوهشگر، گزارش پیشرفت (شامل فرم‌های مرتبط با تایید گزارش مصوب پژوهشگاه، گانت چارت زمانی مرتبط و مستندات مربوط به حضور تمام وقت پژوهشگر در محل پژوهشگاه) پروژه و میزان عملکرد خود را به صورت ماهیانه به ناظر علمی و نماینده ارسال می‌نماید.

۶-۱۰- نماینده، میزان پیشرفت را مورد بررسی قرار داده، جمع‌بندی از عملکرد دوره تهیه نموده و به دبیرخانه ارسال می‌نماید.

تبصره ۴ - نماینده موظف است علاوه بر ارسال گزارش‌های ماهیانه، در پایان هر ۳ ماه کمیسیون فنی پروژه را برگزار نموده و گزارش عملکرد مبسوط به دبیرخانه تحویل نماید.

ماده ۷: شرایط صدور تأییدیه پایان دوره

۷-۱- دریافت تأییدیه از ناظر علمی و نماینده پژوهشگاه.

۷-۲- ارائه سمینار در پژوهشگاه در مورد نتایج پژوهش‌های انجام گرفته در حضور اعضای کمیته منتخب پژوهشگاه.

بر اساس نظر کمیته یکی از موارد زیر به عنوان نتیجه نهایی طرح توسط پژوهشگر می‌بایست ارائه گردد :

۷-۳- انتشار یا ارائه گواهی پذیرش حداقل یک مقاله از نتایج پژوهش در نشریات علمی-پژوهشی نمایه

شده در پایگاه استنادی ISI با درج پژوهشگاه به عنوان حامی مالی با استفاده از عبارت لاتین

« Financial supports granted by Niroo Research Institute (NRI) are gratefully

acknowledged » یا عبارت فارسی «از حمایت مالی پژوهشگاه تقدیر می‌گردد».

۷-۴- شناسایی و انتخاب یکی از نیازهای صنعت برق و انرژی توسط پژوهشگر و تهیه پروپوزال در این

خصوص جهت ارائه به مرکز توسعه و فناوری صنعت برق و انرژی مرتبط با عنوان پیشنهادی. (انجام

بررسی‌های لازم در زمینه برنامه عملیاتی، مدل کسب و کار، حمایت سرمایه‌گذار، نحوه تجاری‌سازی

و...)

۷-۵- پس از تایید پروپوزال پژوهشگر و پذیرش ایشان توسط مرکز رشد و فناوری، پژوهشگر موظف

است اقدامات لازم در راستای راه‌اندازی یک شرکت استارت آپ و کارآفرین در حوزه تخصصی مرتبط.

۷-۶- پس از خاتمه دوره، گواهی پایان دوره از طرف معاون پژوهشی به پژوهشگر اعطا خواهد شد.

تبصره ۵- در صورتی که در تأمین مالی پروژه از منابع سایر دستگاه‌ها و مراکز دولتی و خصوصی استفاده شده باشد، گواهی پایان دوره می‌تواند شامل امضای مسئول مربوطه در آن مرکز دولتی یا خصوصی نیز باشد.

تبصره ۶- در صورتی که فعالیت پژوهشی منجر به تولید فناوری جدید، ثبت اختراع بین‌المللی، تولید دانش فنی و یا محصول جدید شود، تأییدیه این دستاوردها با تأیید کمیته، می‌تواند جایگزین مقاله شود.

ماده ۸: مدت زمان دوره

طول دوره پژوهش پسادکتری برای پژوهشگر به صورت تمام وقت بین شش ماه تا یک سال می‌باشد که در صورت توسعه پروژه پیشنهادی و تأیید کمیته، قابل افزایش تا ۲ سال مطابق فرم شماره ۴ است.

ماده ۹: محل اجرای دوره

پژوهشگر موظف است در محل پژوهشگاه حضور فعال و تمام وقت (۴۰ ساعت در هفته) داشته باشد.

تبصره ۷- پژوهشگر می‌تواند حداکثر ۱ روز در هفته و در قالب مأموریت جهت بازدید از مراکز صنعتی و یا بهره‌مندی از توانمندی‌های ناظر علمی، خارج از پژوهشگاه باشد.

ماده ۱۰: تخصیص منابع و فرآیند پرداخت

۱۰-۱- میزان حقوق ماهیانه پرداختی به پژوهشگر، معادل $\frac{2}{3}$ (دو - سوم) حقوق استادیار پایه یک در ابتدای همان سال تحصیلی در نظر گرفته خواهد شد.

۱۰-۲- نحوه پرداخت به پژوهشگر، در صورت تأمین اعتبار به صورت ماهانه و علی‌الحساب می‌باشد و در صورت تأیید کتبی نماینده پژوهشگاه در پایان دوره، پرداخت‌ها قطعی می‌شود.

۱۰-۳- پرداخت هر گونه هزینه برای خرید مواد، تجهیزات و خدمات آزمایشگاهی از محل تعریف اولیه پروژه و با تکمیل فرم «درخواست تسهیلات خرید مواد، تجهیزات و خدمات آزمایشگاهی» توسط پژوهشگر، تأیید نماینده مربوطه امکان‌پذیر می‌باشد.

تبصره ۸- بخشی از بودجه پروژه (پرداختی به پژوهشگر، خرید تجهیزات یا سایر) می‌تواند از محل شخص پژوهشگر/ دانشگاه/ صنعت/ ناظر علمی و ... تأمین شود.

تبصره ۹- بودجه مورد نیاز جهت انجام طرح پژوهشی مصوب در قالب طرح حمایت از پژوهشگران پسادکتری در ابتدای هر سال به صورت مستقیم از محل بودجه معاونت پژوهشی و یا به صورت غیر مستقیم از بودجه مصوب واحدهای پژوهشی در قالب طرح حمایت از پژوهشگران پسادکتری بر اساس بودجه تخصیص یافته به واحد پژوهشی خواهد بود، تأمین خواهد شد.

تبصره ۱۰- در صورتی که پژوهشگر مورد پذیرش واحد پژوهشی مرتبط قرار گرفته و عنوان پیشنهادی پژوهشگر مطابق یکی از پروژه‌های موجود در آن واحد باشد، منابع مالی مورد نیاز جهت انجام طرح از محل بودجه پروژه/ طرح مصوب همان واحد پژوهشی تأمین خواهد شد. اما در صورتی که موضوع پیشنهادی پژوهشگر مورد نیاز واحد پژوهشی مرتبط قرار گرفته لیکن امکان تأمین اعتبار آن به دلیل محدودیت در بودجه‌های مصوب نباشد، منابع مالی مورد نیاز جهت انجام طرح از محل بودجه معاونت پژوهشی قابل تأمین خواهد بود.

ماده ۱۱: وظایف نماینده

۱۱-۱- دریافت گزارش‌های دوره‌ای پژوهشگر، بررسی میزان پیشرفت و جمع‌بندی عملکرد دوره جهت ارائه به دبیرخانه.

۱۱-۲- ارائه خدمات مشاوره‌ای به پژوهشگر به منظور پیشبرد اهداف دوره.

۱۱-۳- تدوین گزارش ارزشیابی عملکرد پروژه و ارائه آن به کمیته.

- ۱۱-۴- کنترل کیفیت اجرای پروژه براساس استانداردهای علمی (به لحاظ ظاهر و محتوا).
- ۱۱-۵- ارائه رهنمودهای لازم به معاونت پژوهشی جهت ارتقاء عملکرد دوره‌ها.
- ۱۱-۶- انجام کلیه امور مرتبط با فرآیند تعریف عنوان پروژه در پژوهشگاه و اجرای صحیح پروژه.

ماده ۱۲: وظایف حوزه معاونت پژوهشی

- ۱۲-۱- معاون پژوهشی از طریق واحدهای پژوهشی، فضای کار مناسبی را در حد مقدمات و متعارف سازمان خود، در اختیار پژوهشگر قرار داده و حتی‌المقدور امکانات لازم را جهت کار پژوهشی فراهم نماید.
- ۱۲-۲- کلیه فعالیت‌های مرتبط با فرآیند اجرایی طرح توسط دبیرخانه (اداره پشتیبانی و خدمات پژوهشی) ذیل معاونت پژوهشی انجام می‌گردد.

ماده ۱۳: وظایف ناظر علمی

- ۱۳-۱- بررسی گزارش‌های دوره‌ای پژوهشگر، ارائه راهنمایی‌های لازم به ایشان، ارزیابی پژوهش انجام شده در پایان دوره.

ماده ۱۴: وظایف پژوهشگر

- ۱۴-۱- اهتمام به امور پژوهشی در طول دوره با نظارت و هماهنگی ناظر علمی و نماینده پژوهشگاه.
- ۱۴-۲- رعایت کلیه قوانین و مقررات آموزشی، پژوهشی و اداری پژوهشگاه در طول دوره.
- ۱۴-۳- ارائه گزارش‌های دوره‌ای ماهانه به ناظر علمی و نماینده.

ماده ۱۵: حق مالکیت فکری

نتایج پژوهش‌ها در طول دوره و حقوق ناشی از آن متعلق به پژوهشگاه بوده و پژوهشگر پژوهشی و صنعتی موظف هستند در انتشار نتایج علمی، مقالات، کتب، ثبت اختراعات و سایر تولیدات علمی، حق مالکیت فکری پژوهشگاه را محفوظ نگه داشته و به صورت مشخص به آن اشاره نمایند.

تبصره ۱۱- در صورتی که بخشی از بودجه پروژه (پرداختی به پژوهشگر، خرید تجهیزات و غیره) از محل شخص پژوهشگر/دانشگاه/صنعت/استاد مسئول و ... تأمین شود، در این صورت مالکیت مادی آن متناسب با حمایت مالی انجام شده، بین پژوهشگاه و پژوهشگر/دانشگاه/صنعت/استاد مسئول و ... تسهیم خواهد شد.

تبصره ۱۲- در کلیه مطالب منتشر شده، آدرس‌دهی نتایج پژوهش‌های دوره، صرفاً با عنوان «پژوهشگاه نیرو» صورت خواهد گرفت؛ در صورتی که در منابع اختصاص یافته به پروژه، از منابع سایر دستگاه‌ها و مراکز دولتی یا خصوصی استفاده شده باشد، ذکر نام سایر حامیان بلامانع است.

تبصره ۱۳- ذکر نام نماینده پژوهشگاه در مقالات و مطالب منتشر شده توسط پژوهشگر پژوهشی در صورت مشارکت موثر نماینده در اجرای پروژه ضروری است.

تبصره ۱۴- در صورت وجود اختلاف در خصوص مشارکت موثر نماینده در فرآیند اجرای پروژه و ذکر نام ایشان در مطالب و مستندات مستخرج شده از پروژه، معاونت پژوهشی در این خصوص اعلام نظر خواهند کرد.

ماده ۱۶: تصویب و بازنگری

این شیوه‌نامه در ۱۲ ماده و ۱۴ تبصره به تصویب رسیده و از تاریخ تصویب لازم‌الاجرا است. در پایان دوره اول اجرای برنامه، این آیین‌نامه به پیشنهاد معاون پژوهشی پژوهشگاه در هیئت رئیسه پژوهشگاه بازنگری خواهد شد.